

DORIN BUJDEI

*Aventurile
cârtiței debusolate*

Ați auzit ceva despre busolă? Știți ce este ea? Nu? Vă spun eu. Busola este un instrument... un ceas... mă rog, un ceva care ne arată direcția. Din toate direcțiile posibile, acul ei ne arată doar una: Nordul. Știți și voi că direcțiile sunt mai multe, pe hartă Sudul este jos, Estul este în dreapta, Vestul este în stânga. Dacă le mai și combinăm, mai găsim și alte direcții, cum ar fi Sud-Est, Sud-Vest, Nord-Est... și tot așa. Din atâtea direcții, busola se încapățânează să ne arate doar Nordul. La prima vedere, am putea spune despre busolă că este un ceas stricat. Dar nu e. Își are și busola rostul ei. Ne ajută să nu ne rătăcim. Despre cineva care se pierde, care vrea să ajungă undeva dar ajunge în cu totul altă parte, spunem că și-a pierdut busola. Că este „debusolat”. Oricât de mult s-ar strădui să ajungă într-un loc, „debusolatul” ajunge oriunde, numai acolo unde ar trebui nu.

Buuunn... Acum că ne-am lămurit la ce ne este de folos busola, să vorbim puțin despre cârțița. Ce este cârțița? Cârțița este un animăluț micuț, nu vede ea prea bine, dar e nostimă și, cât e ziua de lungă, sapă galerii pe sub pământ. Cine știe, poate că sapă și noaptea, dar fiind atât de întuneric, nu putem fi siguri. Ce plăcere găsește cârțița în a săpa tot timpul pe sub pământ, nu știm. Și oricum, nu e treaba noastră. Fiecare este liber să facă ce-i place.

Un lucru este sigur atunci când vine vorba despre cârțiță. Dacă își propune ca tunelul pe care-l sapă să ajungă într-un anumit loc, ei bine, cârțița nu va greși niciodată direcția. Tunelul ei se va termina întotdeauna exact acolo unde și-a propus să ajungă. Și asta fără ca animăluțul nostru să aibă vreo busolă. Vă întrebați atunci care este legătură dintre busolă și cârțiță? Stați să vedeți. Să deschidem ușa poveștii noastre. *Scââârț...* și am intrat. Ce găsim

noi înăuntru? Ia te uită: o cârțiță! Dar nu o cârțiță oarecare. Nu. Cârțița noastră, de la primul și până la ultimul tunel pe care s-a apucat să-l sape, nu a reușit să ajungă niciodată acolo unde și-a propus. Văzând una ca asta, ce și-au spus suratele ei, mai în glumă, mai în serios? Că vor pune mână de la mână și îi vor cumpăra o busolă, singurul lucru care ar putea-o ajuta să se orienteze.

– Fii serioasă, soro, nici cu busola în buzunar nu se va putea orienta, a spus o cârțița mai cârcotașă. Nu vedeți că e *total debusolată*?

Ei, și din acea zi, ăsta i-a rămas numele cârțiței noastre: „Cârțița Debusolată”.

Dar așa cum fiecare dintre noi avem și defecte, și calități, s-a dovedit că și ea, cu toate că nu era în stare să se orienteze, avea un rar simț al umorului. Așa că nu s-a supărat din pricina noului ei nume. Dimpotrivă. Din ziua în care și-a primit numele (să nu-i spunem totuși poreclă), Cârțița Debusolată se amuza grozav întotdeauna înainte de a se apuca să sape un nou tunel.

– Ia să vedem – își spunea ea râzând – de data asta unde voi ajunge dacă îmi propun să ajung la iaz?

Dacă în locul ei ar fi fost o cârțiță normală, să-i spunem „orientată”, aceasta ar fi stat o clipă pe gânduri înainte de a se apuca să sape, după care și-ar fi spus: iazul este în direcția Est (ridicăm și noi mâna dreapta pentru a afla încotro se găsește Estul pe o hartă). Și cu asta, basta!

După ce va fi aflat direcția, cârțița normală de care vorbim s-ar fi apucat urgent de treabă. Săpatul i-ar fi luat ceva timp dar, când galeria ar fi fost gata, s-ar fi deschis exact pe malul iazului. Tot ce v-am explicat până acum este valabil în cazul unei cârțițe nedebusolate. Dar în privința Cârțiței Debusolate, stați să vedeți pățanie:

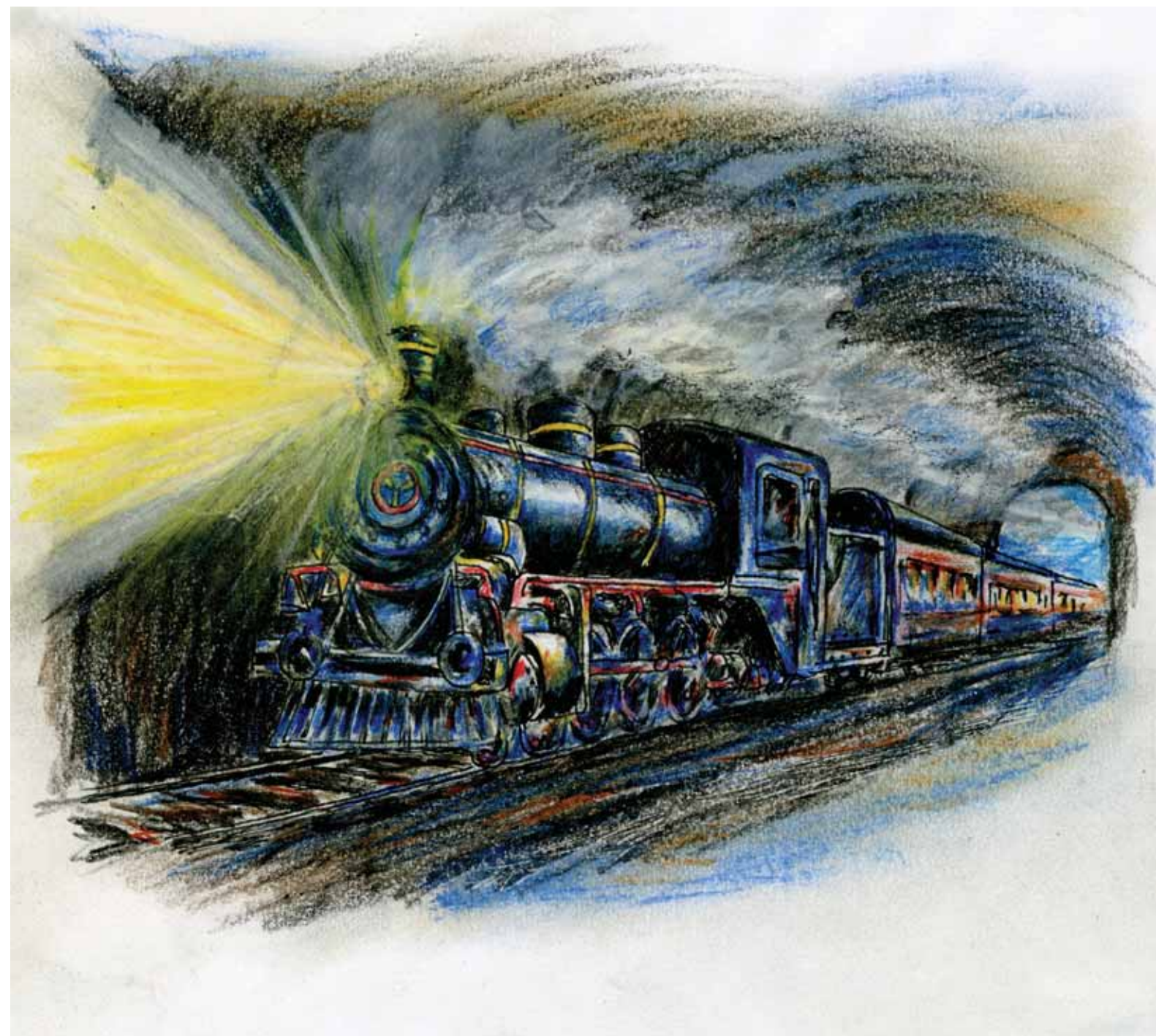
Într-o bună zi și-a propus să meargă până la iaz. Unde credeți că a nimerit? Să văd dacă ghiciți... A nimerit exact sub cușca unui câine lățos și foarte fioros, care moțăia după ce mâncase pe săturate.

Până la urmă a dat de pământ mai moale și și-a strecurat capul prin gaura pe care o făcuse. În fața ei se deschidea o galerie mult, mult mai mare decât galeriile pe care le săpa ea de obicei.

– Ce să mai fie și asta? – s-a întrebat nedumerită. Cine să fi săpat un tunel atât de mare? Pe sub pământ, doar noi, cârțițele, suntem cele care săpăm galerii. Iar dacă tunelul ăsta e săpat de o cârțiță, asta înseamnă că am în față lucrarea unei cârțițe foarte mari. Ce spun eu mare? Uriașă, așa ar trebui să fie cârțița asta.

A mai săpat puțin și a reușit să-și scoată capul în tunelul uriaș. Dintr-o dată (să te ții), un șuierat asurzitor a făcut pereții tunelului să se zguduie, iar

tare încât, dacă spargem un ou și îl punem direct pe nisip, într-o clipă s-a și prăjit. Noroc că, din când în când, mai găsim câte o oază. Ce este o oază? Oaza este singurul loc din deșertul uscat în care găsim apă. Câte un izvor reușește să străbată stratul gros de nisip și să ajungă la suprafață. În jurul acestuia găsim, în sfârșit, o vegetație bogată, la umbra căreia ne putem adăposti de razele necruțătoare ale Soarelui. Oazele sunt însă foarte rare, așa că, dacă vrem să ne aventurăm în deșert, trebuie să luăm cu noi multă apă.

Acum, după ce v-am spus cum e viața din deșert, probabil credeți că omul nu trăiește în aceste locuri deloc prietenoase. Ei bine, trebuie să vă spun că vă înșelați. În deșertul uscat trăiesc niște oameni cărora li se spune beduini. Beduinii, locuitorii deșertului, trăiesc în aceste locuri de mii de ani. Cea mai călduroasă zi de vară de la noi nu se compară nici pe departe cu o zi din deșert, dar asta nu-i împiedică să trăiască în acest cuptor. Se îmbracă din cap

